

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

.....

ผู้มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นายนิติธร วงศ์ยืน ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นอุทธรณ์ ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓. ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง นางอติโชค ผลดี รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายเดชอุดม วีระวานิช อธิบดีอัยการ สำนักงานนโยบายยุทธศาสตร์ และงบประมาณ	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พันตำรวจเอก อุกฤษฏ์ ศรีเสือขาม รองผู้บังคับการ กองแผนงานอาชญากรรม	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ นางอมรรัตน์ ฤทธิพลเดช นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นางสาวประสพศรี รักความสุข ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นายนครเชตต์ สุทธรปรีดา รองเลขาธิการ ก.พ.ร.	

๙. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
นายสมเกียรติ พงศ์เป็นสุข
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนานักกฎหมาย สำนักกฎหมาย
อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
นางกรรณิการ์ แสงทอง
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสภาพนายความ
นายเสาวภักดิ์ สกุลโรมวิลาส
อุปนายกฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย
อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายธรรมนุญ เรืองดิษฐ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว
อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางศิวากร คุรัตน์เวช
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายชาติรี จันทรเพ็ญ
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางสาวปริยานุช จริงจิตร์
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวกาญจนา ภูประดับกฤต
สำนักงานศาลปกครอง
๒. นายมนินทร์ สุทธิวัฒน์เลิศ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. นางสาวสาวิตรี เฟื่องผาสุก
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๔. นางสาวชนารัฐ ชุนทอง
สำนักงบประมาณ
๕. นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖. นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิ์เดช นุชทัต
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. นางสาวสุพรรณนิภา จันทรจิราวัฒน์
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๘. นางสาววิธร ฐานัสสกุล
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๙. นายภิศเดช พุกจินดา
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๐. นางสาวกัลยา ถ้ำทอง
สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๑. นางสาวจินต์ณกรณ์ คงศิริบุญรักษ์
สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการประสานและพัฒนาระบบงาน
ยุติธรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการ
ประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งฝ่ายเลขานุการ
ได้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้คณะกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้ว โดยมีผู้แทนสำนักงาน
ศาลปกครองขอแก้ไขเนื้อหาในส่วนของประเด็นอภิปราย หน้า ๕ และหน้า ๗ ข้อ ๕ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้แก้ไข
รายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามงบประมาณในลักษณะบูรณาการ
เชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมถึงอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของ
คณะกรรมการฯ ในการสนับสนุน ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ ขั้บเคลื่อน และติดตามประเมินผล
งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรม รับผิดชอบในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ และเจ้าภาพหลักแผนงาน
บูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม และฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานความคืบหน้า
การดำเนินงานตามงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและ
พัฒนาระบบงานยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๑. ผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในระบบ GFMS ของ
สำนักงานงบประมาณ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑)

๑.๑ หน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ มีจำนวน ๑๕ หน่วยงาน ๒๐ โครงการ
วงเงินทั้งสิ้น ๘๓๓.๘๘๓๙ ล้านบาท (แปดร้อยสามสิบสามล้านเก้าแสนแปดหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
มีผลการเบิกจ่าย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗๙.๔๐๗๒ ล้านบาท (หนึ่งร้อยเจ็ดสิบเก้าล้านสี่แสนเจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน)
คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๑ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๑.๒ แผนงานปฏิรูปกฎหมายฯ ได้กำหนดแผนการเบิกจ่ายงบประมาณไตรมาส
ที่ ๒ ไว้จำนวน ๕๒๔.๙๕๗๐ ล้านบาท (ห้าร้อยยี่สิบสี่ล้านเก้าแสนห้าหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) หน่วยงานเบิกจ่ายได้
จำนวน ๑๗๙.๔๐๗๒ ล้านบาท (หนึ่งร้อยเจ็ดสิบเก้าล้านสี่แสนเจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๘
ของประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งต่ำกว่าประมาณการเบิกจ่ายที่ตั้งไว้ จำนวน ๓๔๕.๕๔๙๘ ล้านบาท (สามร้อยสี่สิบล้าน
ห้าแสนสี่หมื่นเก้าพันแปดร้อยบาทถ้วน)

๑.๓ หน่วยงานที่เบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผนมากกว่า ร้อยละ ๖๐ ได้แก่
สภาพนาความ (ของงบประมาณผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม) กรมบังคับคดี (โครงการพัฒนาปรับปรุง
และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กรมราชทัณฑ์ (โครงการเรือนจำโครงสร้างเบา) สถาบันอนุญาโตตุลาการ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
ศาลปกครอง และสำนักงานอัยการสูงสุด

๑.๔ หน่วยงานที่ยังไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ซึ่งได้มีการลงนามสัญญาแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ และตรวจรับงานงวดที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยจะมีการเบิกจ่ายงบประมาณตามงวดงานต่อไป) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่องการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ภายใต้มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณลงทุน และที่ไม่สามารถก่องหนผู้กผันได้ในไตรมาสที่ ๒ ให้ส่งแผนการก่องหนผู้กผันไปยังสำนักงบประมาณภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งในแผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม พบว่า หน่วยงานที่ยังไม่สามารถก่องหนผู้กผันรายจ่ายลงทุน ได้แก่ กรมคุมประพฤติ (โครงการพัฒนาระบบการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน : กิจกรรมการนำเครื่องมือติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิด ซึ่งได้รับอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงจากงบลงทุนเป็นงบดำเนินงาน และ ครม. มีมติให้สามารถก่องหนผู้กผันข้ามปี และจะลงนามสัญญาได้ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (โครงการพัฒนาระบบการบริการในกระบวนการยุติธรรม : จัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมและตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลดกระสุนปืนด้วยระบบอัตโนมัติ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๖ สามารถลงนามสัญญาได้ทันภายในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ส่วนกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล จะสามารถลงนามสัญญาได้ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑) ซึ่งเจ้าภาพได้มีการเร่งรัดการก่องหนผู้กผันให้ทันภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ และได้รายงานไปยังรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลแผนงานบูรณาการฯ ให้ทราบ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้กำหนดให้หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณบูรณาการแผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รายงานผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณในทุกๆ ไตรมาส และในไตรมาสที่ ๒ นี้ กำหนดให้รายงานผลภายในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ได้กำหนดจัดประชุมหน่วยงานในหัวงปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๑ เพื่อเป็นเวทีในการติดตามผลการดำเนินงาน และหารือถึงสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการขับเคลื่อนและเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผนที่กำหนดไว้ และจะได้รายงานผลให้รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลแผนงานบูรณาการฯ และสำนักงบประมาณให้ทราบต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตว่า กรณีหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการหรือเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมาย ควรมีการติดตามและเร่งรัด เนื่องจากประเด็นดังกล่าวจะถูกนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณบูรณาการของหน่วยงานในปีต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และให้นำข้อสังเกตของประธานอนุกรรมการไปพิจารณาในการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ในครั้งต่อไป

๓.๒ ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมถึงความคืบหน้าการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๖ มาตรา ๖๕ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาล และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ซึ่งสาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน)

ยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๕ ประเด็น คือ

- ๑.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ
- ๑.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- ๑.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- ๑.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
- ๑.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๕ ประเด็น คือ

- ๒.๑ มหาอำนาจทางการเกษตร
- ๒.๒ อุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต
- ๒.๓ แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก
- ๒.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- ๒.๕ สร้างนักรบเศรษฐกิจยุคใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๗ ประเด็น คือ

- ๓.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- ๓.๒ การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ๓.๓ การปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม
- ๓.๔ การตระหนักถึงพหุปัญญา
- ๓.๕ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญาและสังคม
- ๓.๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๓.๗ การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๔ ประเด็น คือ

- ๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม
- ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- ๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๖ ประเด็น คือ

- ๕.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- ๕.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- ๕.๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- ๕.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- ๕.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๕.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีแนวทางและประเด็นการพัฒนา ๘ ประเด็น คือ

- ๖.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส
- ๖.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
- ๖.๓ ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ เปิดกว้าง ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- ๖.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง
- ๖.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพในการพัฒนาประเทศ
- ๖.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต
- ๖.๗ ภาครัฐดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด
- ๖.๘ กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ คณะ อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมร่างยุทธศาสตร์ชาติตามผลการรับฟังความคิดเห็น และจะนำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติภายในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๒. แผนปฏิรูปประเทศ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ มาตรา ๒๕๘ บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ จำนวน ๑๑ คณะ เพื่อจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศซึ่งประกอบด้วย

๑. แผนปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
๒. แผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๓. แผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
๔. แผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
๕. แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
๖. แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. แผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข
๘. แผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
๙. แผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม
๑๐. แผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
๑๑. แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ

มิชอบ

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมอีก ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (มติวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐) และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) (มติวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

สำหรับแผนปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ และให้รายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบต่อไป

๒. เห็นชอบตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามร่างแผนปฏิรูปประเทศพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยความเห็นของสำนักคณะกรรมการฯ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- ภายหลังที่แผนการปฏิรูปประเทศมีผลบังคับใช้ และกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ให้หน่วยงานเร่งดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

- การจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ตามร่างแผนปฏิรูปประเทศควรมีการพิจารณาปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรกก่อน

- วงเงินในกิจกรรมที่ปรากฏตามร่างแผนปฏิรูปประเทศซึ่งเป็นการประมาณการเบื้องต้น และในกิจกรรมที่ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ให้เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงขีดความสามารถด้านการเงินและการคลังของประเทศในขณะนั้น รวมถึง

กิจกรรมการปฏิรูปประเทศที่เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๑ ให้นำหน่วยงานปรับงบประมาณเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

- การกำหนดให้มีกลไกขับเคลื่อนแผนปฏิรูปประเทศในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ประสานระหว่างรัฐบาลและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ เพื่อผลักดันกิจกรรมการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วนภายใต้แผนปฏิรูปประเทศ

๓. ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างแผนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานของหน่วยงาน และเป็นแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับร่างแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน และส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายใน ๓ เดือน

สำหรับการจัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ซึ่งอยู่ในวาระเพื่อพิจารณาลำดับถัดไปนั้น เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งเมื่อจัดทำร่างแผนฯ แล้วเสร็จ มีกฎหมาย (พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙) กำหนดให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของแนวทางการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้

การจำแนกระดับของแผน

ระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ

ระดับที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ แผน ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง

ระดับที่ ๓ ได้แก่ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ ได้แก่ แผนแม่บทด้าน..... แผนพัฒนา..... (แผนในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศไทยประเด็น ตั้งแต่แผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว) แผนปฏิบัติการด้าน..... และแผนอื่นๆ

ทั้งนี้ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ จัดเป็นแผนระดับที่ ๓ แต่สามารถใช้คำว่า “แผนแม่บท” ได้ เนื่องจากเข้าช้อยกเว้น เพราะออกตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งออกก่อนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

แนวทางการเสนอแผนระดับที่ ๓

๑. แผนแม่บทด้าน..... / แผนพัฒนา..... / แผนอื่นๆ

๑.๑ กรณีที่แผนดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ส่วนราชการทราบ และดำเนินการต่อไป

๑.๒ กรณีที่แผนดังกล่าวมีกฎหมายกำหนดให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี หรือเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ/เรื่องสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ/เรื่องผูกพันตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. แผนปฏิบัติการ.....

เมื่อกระทรวง/หน่วยงานของรัฐ ได้รับการอนุมัติแผนปฏิบัติการ..... จากผู้มีอำนาจอนุมัติแผนดังกล่าว (เช่น รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เป็นต้น) ให้ดำเนินการสำเนาแผนปฏิบัติการ.....ส่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อทราบ พร้อมทั้งดำเนินการส่งแผนปฏิบัติการ..... ให้สำนักงานงบประมาณเพื่อดำเนินการต่อไป และดำเนินการจัดทำรูปแบบการสรุปแผน

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะดำเนินการพิจารณา แผนระดับที่ ๓ ประมาณ ๓๐-๔๕ วันทำการ เพื่อดำเนินการข้อ ๑. และสำนักงานฯ จะจัดทำบัญชีรายชื่อแผนระดับที่ ๓ ที่ผ่านกระบวนการแล้ว รายงานต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อทราบทุกเดือน

การสรุปแผนในระดับที่ ๓

๑. ให้กระทรวง/หน่วยงานของรัฐที่เสนอแผนในระดับที่ ๓ ดำเนินการสรุปแผนส่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อประมวลจัดทำบัญชีรายชื่อแผนระดับที่ ๓ ที่ผ่านกระบวนการแล้ว รายงานต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อทราบทุกเดือน

๒. การกำหนดชื่อแผน ต้องกำหนดให้มีความชัดเจน และแสดงถึงระยะเวลาในการดำเนินการ โดยแผนปฏิบัติการให้กำหนด ดังนี้

“แผนปฏิบัติการด้าน ..... ระยะที่ ... (พ.ศ. .... - ....)” สำหรับแผนอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่มีบทบัญญัติตามกฎหมายที่กำหนดชื่อแผนไว้แล้ว

๓. แผนต้องระบุถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนในระดับที่ ๒ ให้ชัดเจน และกำหนดให้มียุทธศาสตร์ประกอบของแผน (เช่น มาตรการ กลยุทธ์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด) ที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ

๔. แผนควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้ง กลไกการติดตามประเมินผล และควรคำนึงถึงวงเงินของประเทศที่จะดำเนินการตามแผนให้ประสบผลสำเร็จ

๕. กรณีที่แผนส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างกว้างขวาง ก่อนการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้หน่วยงานเจ้าของแผนจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน รวมทั้งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ในกรณีที่แผนกำหนดให้ต้องมีการทำงานร่วมกันกับหลายหน่วยงาน (ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน) ให้หน่วยงานเจ้าของแผนหารือร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการแนวทางการดำเนินการ

มติที่ประชุม   รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔   เรื่องเพื่อพิจารณา

ร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕

ตามที่ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอความคืบหน้าในการจัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำข้อสังเกตจากที่ประชุมไปดำเนินการ ดังนี้

๑. ในการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ต้องดำเนินการควบคู่กับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๒. เพิ่มเติมประเด็นกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อให้การพัฒนากระบวนการยุติธรรมครอบคลุมทั้งมิติทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการปรับปรุงร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) โดยพิจารณาจาก

๑. กรอบแนวคิดที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ได้มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ และข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการต่อร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒. ประเด็นร่างยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกระบวนการยุติธรรม ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยในการปรับปรุงร่างแผนแม่บทฯ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้กำหนดรูปแบบของร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ดังนี้

๑. เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ

๒. เป็นการถอดประเด็นสำคัญจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มาบรรจุไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

๓. เป็นแผนแม่บทในการขับเคลื่อนภารกิจงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบริหารงานยุติธรรมในภาพรวม (agenda base) โดยไม่รวมประเด็นที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่หรือการปรับโครงสร้างของหน่วยงาน และการพัฒนางานยุติธรรมที่เป็นเรื่องเฉพาะ เนื่องจากมีหน่วยงานเจ้าภาพและแผนแม่บทฯ ในเรื่องนั้นอยู่แล้ว เช่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริต การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๔. การกำหนดยุทธศาสตร์จะพิจารณาถึงการพัฒนาระบบการยุติธรรมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และกำหนดให้มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์อื่นๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ทั้งนี้ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“การบริหารงานยุติธรรมมีธรรมาภิบาลและทันสมัย สร้างสังคมไทยเคารพกฎหมาย มีความปลอดภัยและสงบสุข”

พันธกิจ

๑. เสริมสร้างการป้องกันการกระทำผิดโดยสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความยุติธรรมและกฎหมาย

/ ๒. ปรับปรุง ...

๒. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยเพื่อใช้ยุติความขัดแย้งและให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้เพิ่มขึ้น

๓. เพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนโดยการพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม

๔. ปรับปรุงระบบการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

๕. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงการดำเนินงานยุติธรรมทุกขั้นตอน

เป้าหมายสูงสุด

เป้าหมายที่ ๑ การบริหารงานยุติธรรมมีธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

เป้าหมายที่ ๒ สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดในภาพรวม

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นความไว้วางใจ ความถูกต้อง เทียบตรง และความโปร่งใส ของกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๒ ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการประเมินความรู้สึกของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่พักอาศัย

ตัวชี้วัดที่ ๓ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึงและเท่าเทียม เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจสิทธิพื้นฐาน การมีส่วนร่วมด้านกระบวนการยุติธรรม และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๑ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิ เสรีภาพ กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๒ ปลุกฝังจิตสำนึกและค่านิยมในการยอมรับ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

แนวทางดำเนินการที่ ๓ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางดำเนินการที่ ๑ สร้างความเข้าใจและยอมรับผลดีของการนำกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทมาใช้ทั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางดำเนินการที่ ๒ พัฒนากฎหมายเพื่อส่งเสริมการนำกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทมาใช้ทั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางดำเนินการที่ ๓ พัฒนาการเข้าถึงและการให้บริการที่ทันสมัยและทั่วถึง

แนวทางดำเนินการที่ ๔ สร้างมาตรฐานผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในกระบวนการยุติธรรมทางเลือก

/ ยุทธศาสตร์ ...

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๑ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๒ พัฒนาระบบงานยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

แนวทางดำเนินการที่ ๓ พัฒนากลไกการช่วยเหลือ และเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชน

เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๔ พัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

แนวทางดำเนินการที่ ๕ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านกระบวนการยุติธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๖ สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔: พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด

แนวทางดำเนินการที่ ๑ พัฒนาระบบการจำคุก การควบคุมตัว และการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในแต่ละประเภทให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

แนวทางดำเนินการที่ ๒ พัฒนามาตรการแทนการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดอาญา (Non-Custodial Measures)

แนวทางดำเนินการที่ ๓ สร้างระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและจัดทำระบบติดตาม สำหรับผู้พ้นโทษ เด็กและเยาวชนที่กำลังจะครบระยะเวลาการฝึกอบรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล

แนวทางดำเนินการที่ ๑ พัฒนาระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการบริหารราชการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและการตัดสินใจ

แนวทางดำเนินการที่ ๒ บูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และจัดให้มีศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

แนวทางดำเนินการที่ ๓ พัฒนามาตรการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล

หากร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฯ แล้ว ฝ่ายเลขานุการจะนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ (๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑)

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ทบทวนและจัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ให้ความสมบูรณ์ (เมษายน ๒๕๖๑)

๓. นำเสนอต่อ กพยช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (พฤษภาคม ๒๕๖๑)

๔. จัดส่งร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี (ใช้ระยะเวลา ๓๐ วันเพื่อดำเนินการ)

๕. คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๖. คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓

๗. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประเด็นอภิปราย

๑. ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตในเรื่องรูปแบบ (format) การใช้ถ้อยคำในการเขียนแผนว่า การใช้ถ้อยคำหัวข้อภายใต้ยุทธศาสตร์ไม่ค่อยพบเห็นคำว่า “แนวทางการดำเนินการ” และได้สอบถามผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ว่า มีการกำหนดรูปแบบ (format) การใช้ถ้อยคำในการเขียนแผนหรือไม่ โดยเฉพาะแผนระดับ ๓ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้แทน สศช. ให้ข้อมูลว่า ไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบ (format) ที่ชัดเจน แต่ในส่วนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะใช้คำว่า “แนวทางการพัฒนา”

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เห็นด้วยกับประธานอนุกรรมการ โดยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การใช้ถ้อยคำหัวข้อภายใต้ยุทธศาสตร์ ว่า “แนวทางการดำเนินการ” อาจไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “กลยุทธ์”

อย่างไรก็ดี ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า การใช้ถ้อยคำ อาจไม่จำเป็นต้องใช้คำว่า “กลยุทธ์” เพราะคำว่า “กลยุทธ์” มักจะมาจากแผนระดับ Master Plan ซึ่งการจัดทำร่างแผนฯ ฉบับนี้ พยายามที่จะถ่ายทอดประเด็นการพัฒนาระบบการยุติธรรมที่สำคัญจากยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ที่จัดเป็นแผนระดับ Master Plan มาเป็น “แนวทางการดำเนินการ” ภายใต้ยุทธศาสตร์ โดยที่ได้มีการกำหนดตัวอย่างโครงการสำคัญในแต่ละแนวทางการดำเนินการด้วยแล้ว สำหรับการกำหนดรูปแบบ สศช. อาจให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ เนื่องจากร่างแผนฯ ต้องเสนอ สศช. พิจารณาก่อนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ประธานอนุกรรมการได้สรุปว่า ในเรื่องการใช้ถ้อยคำ ขณะนี้อาจยังไม่ได้ข้อสรุป โดยอาจจะปรับใช้คำว่า “กลยุทธ์” หรือ “แนวทางการพัฒนา” หรือ “แนวทางการดำเนินงาน” แต่แผนระดับเดียวกันควรจะใช้ถ้อยคำในรูปแบบเดียวกัน

๒. ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตว่า ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดทำกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้รวบรวมประเด็นข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา โดยมีร่างกฎหมายที่จะต้องดำเนินการจัดทำจำนวนทั้งสิ้น ๖๓ เรื่อง ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำมาบรรจุในร่างแผนฯ หรือไม่ และในการประชุมนี้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ฝ่ายเลขานุการฯ ควรนำมาพิจารณาในการจัดทำร่างแผนฯ ด้วย ได้แก่

๑) สถานะร่างกฎหมายและโครงการ/กิจกรรม ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ควรสอบถามข้อมูลในปัจจุบัน ว่าเรื่องใดดำเนินการและสิ้นสุดไปแล้ว หากดำเนินการสิ้นสุดแล้วไม่ควรบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทฯ

๒) การกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละเรื่อง เนื่องจากประเด็นที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศ ไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบหลักไว้ทุกเรื่อง แต่ระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จึงควรมีกระบวนการหรือกลไกที่จะตัดสินใจว่าหน่วยงานใดควรเป็นผู้รับผิดชอบหลักหรือเริ่มดำเนินการ ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้แทน สศช. ให้ข้อเสนอแนะว่า อาจให้หน่วยงานกลางเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมหารือเพื่อตกลงร่วมกัน และประธานอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ประเด็นที่ถูกบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทฯ ซึ่งยังไม่มี การกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามร่างแผนแม่บทฯ อาจเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) พิจารณา สำหรับประเด็นอื่นๆ ที่ไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทฯ อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๑๘ ได้กำหนดสาระสำคัญที่จะต้องกำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ โดยในเรื่องที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ (๒),(๓),(๕) มีความชัดเจนในแนวทางของแต่ละยุทธศาสตร์แล้ว แต่ในเรื่องที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘(๑) การประสานแนวทางการบริหารงานยุติธรรมของหน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมแต่ละแห่งเพื่อให้เกิดบูรณาการในภาพรวมที่สอดคล้องกับสภาพสังคมและการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ, มาตรา ๑๘(๔) แนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรมเพื่อให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และมาตรา ๑๘(๖) การดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานยุติธรรม ยังไม่ชัดเจน ดังนั้นควรมีการเขียนอธิบายยัดเยียดให้เห็นว่า แผนแม่บทฯ ฉบับนี้ มีสาระสำคัญครบถ้วนตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้แล้ว

๔. ผู้แทน สศช. ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเติมบทนำ โดยอธิบายเหตุผลความจำเป็น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความเชื่อมโยงกับสาระสำคัญของแผนฯ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฯ และควรเพิ่มเติมแผนภาพความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปประเทศ และตัวชี้วัด ที่ถ่ายทอดลงมาสู่ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ เนื่องจากร่างแผนแม่บทฯ ฉบับนี้จะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งจะมีระบบ GFMS เป็นระบบข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณโครงการตามแผนฯ และอาจมีข้อมูลเชิงผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและตัวชี้วัด ซึ่งเมื่อนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาประกอบกันแล้วจะทำให้มีฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ที่สามารถนำไปรายงานต่อ กพยช.และ ครม. ทราบ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความเชื่อมโยงของงานอย่างเป็นระบบ

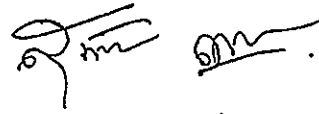
๕. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรมให้ข้อสังเกตว่า ร่างแผนแม่บทฯ ไม่ปรากฏเรื่องของการแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งอย่างน้อยควรจะมีอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด แต่ยุทธศาสตร์ที่ ๔ กำหนดแนวทางเฉพาะการดูแลเด็กและเยาวชน และผู้พ้นโทษ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ชี้แจงว่าเรื่องการป้องกันแก้ไขการทุจริตและยาเสพติดมีแผนระดับ ๓ รองรับอยู่แล้ว จึงไม่นำมาบรรจุไว้ในแผนฉบับนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

ทั้งนี้ ประธานได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า หากนำเรื่องทุจริตและยาเสพติดมาบรรจุไว้ในร่างแผนฯ ฉบับนี้ จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องการป้องกันแก้ไขตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำด้วย ซึ่งจะทำให้ประเด็นที่ต้องการเน้นให้ร่างแผนฯ ฉบับนี้มีความครอบคลุมในเรื่องกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ทางแพ่งและพาณิชย์ถูกลดความสำคัญลงไป อย่างไรก็ตาม ร่างแผนฯ ควรมีคำอธิบายเหตุผลด้วยว่าในบางภารกิจ เช่น เรื่องทุจริตและยาเสพติด มีหน่วยงานอื่นเป็นเจ้าภาพจัดทำแผนหรือยุทธศาสตร์อยู่แล้ว ซึ่งจัดเป็นระดับที่ ๓ เช่นเดียวกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ จึงไม่นำมาบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทฯ ฉบับนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ที่ฝ่ายเลขานุการได้ยกร่างและปรับปรุงแก้ไข โดยขอให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับปรุงเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ
- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิ์เดช นุชหัต)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายชาติรี จันทรพิญ)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางศิวากร คูรัตนเวช)
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม